

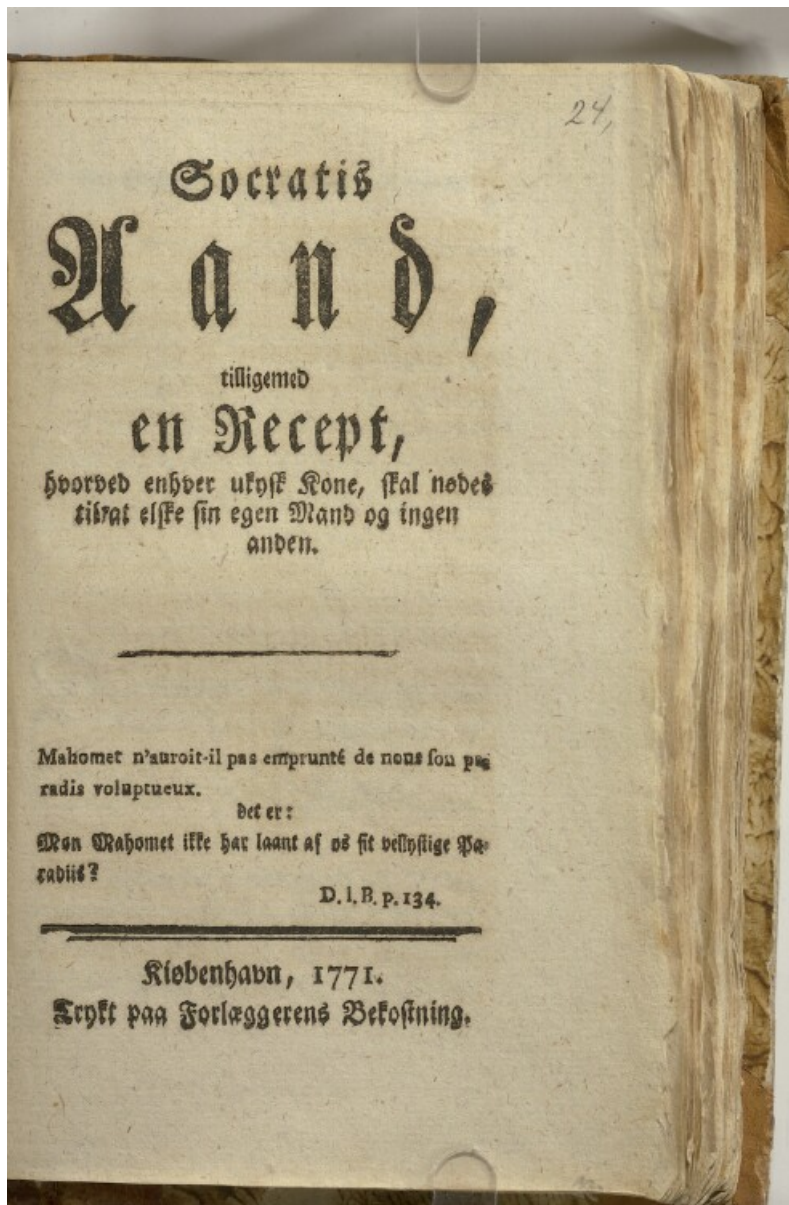
Titel: Socratis Aand, tilligemed en Recept, hvorved enhver ukysk Kone, skal nødes til at elske sin egen Mand og ingen anden.

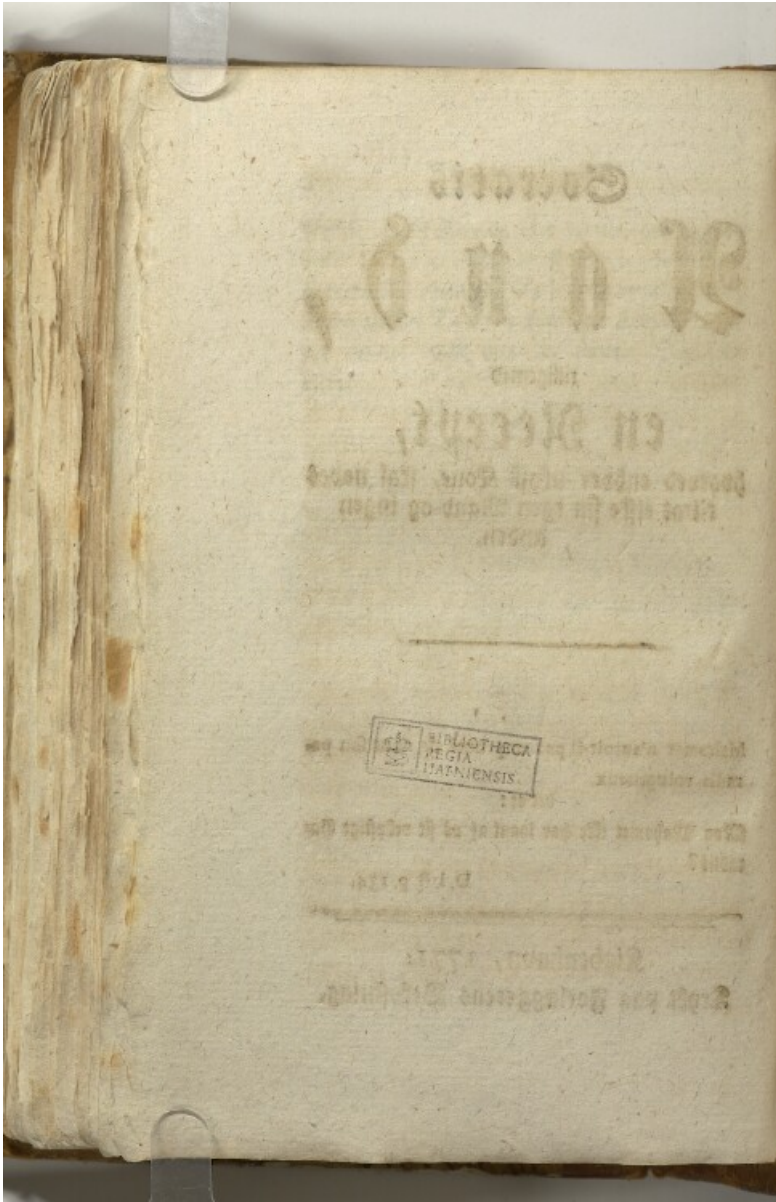
Citation: "Socratis Aand, tilligemed en Recept, hvorved enhver ukysk Kone, skal nødes til at elske sin egen Mand og ingen anden.", i *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14, ?, 1771*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-1_014-shoot-workid1_014_024/facsimile.pdf (tilgået 17. maj 2024)

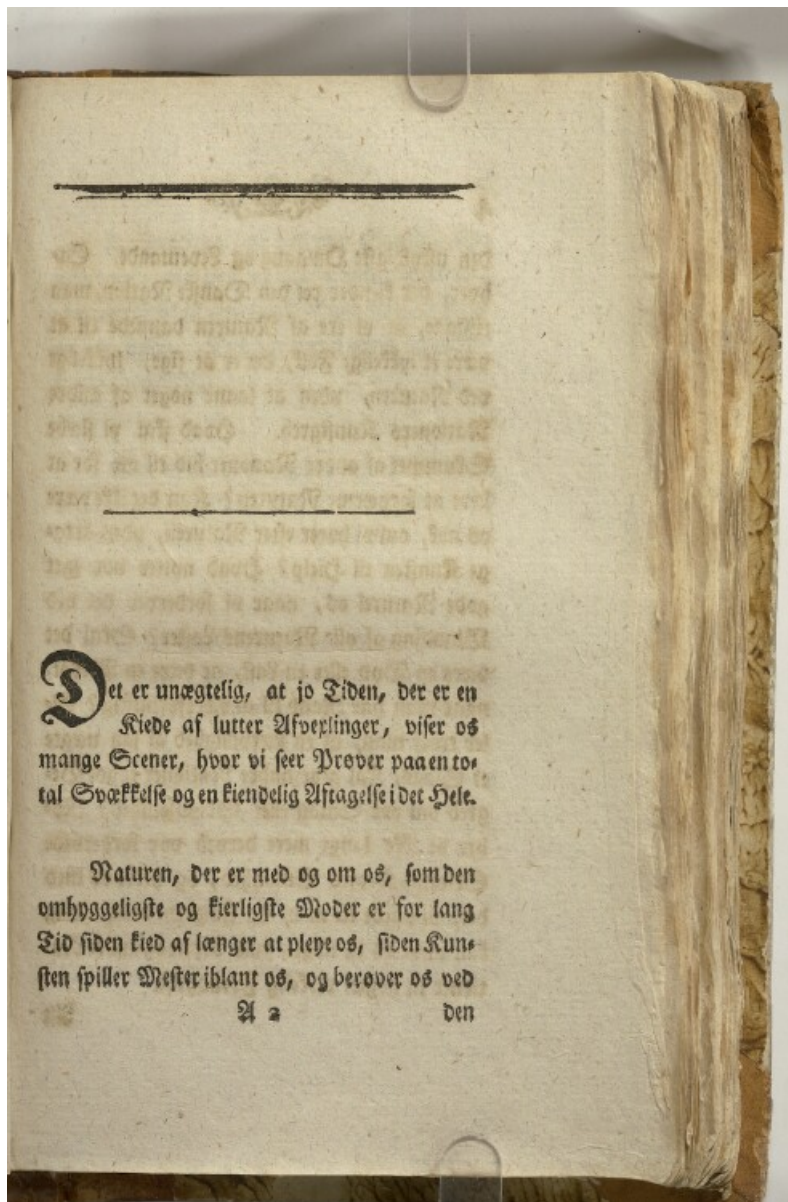
Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Den uskyldigste Omgang og Levemaade. Enhver, der kiender ret den Danske Nation, maa tilstaae, at vi ere af Naturen dannede til at være et lykkeligt Folk, det er at sige, lykkeligt ved Naturen, uden at laane noget af andre Nationers Kunstgreb. Hvad skal vi stæbe Skummet af andre Nationer hid til os, for at lære at fornærme Naturen? Kan det ikke være os nok, om vi hører efter Naturen, uden at tage Kunsten til Hielp? Hvad nytter vor eget gode Naturel os, naar vi forderver det ved Blanding af alle Naturens Laster? Skal det være en Dyd eller en Last, at være en Afskat, naar man har Raad til at være fornuftig? Eller troer man, at en Lærvillighed af saa uægte et Slags, skal give andre Nationer et got Begreb om vor Smag eller Skionsomhed? Nober vi ikke langt mere derved vor fordervede Skionne-Krafts Smaahed, og ytrer os med det, vi burde tie i: da Folgerne deraf aldrig kan blive os til nogen sand Nytte og andre Nationer til nogen virkelig Fornøysse.

Alt hvad jeg har læst om Socrat, fornøyer mig, jeg leer, og denne Latter fører mig usformærkt til at eftertænke Mandens Karakter og Sindelag. Det har været artig og forunderlig-fornøielig.

Men af alt hvad jeg har læst om Manden, er der intet, der mere kildrer mig, end hans lærte Eigegysdighed, naar hans Kone tordnet og spnet.

Dette hans Kolde Fornuftige, har ført mig og mine Tanker hen paa vore nærværende Mand og vore nærværende Eider, begge, som syge, begge, som beklagelige, og vil jeg, saavidt mig anstaaer, male det ene med det andet med de Farver, som dertil bør laves.

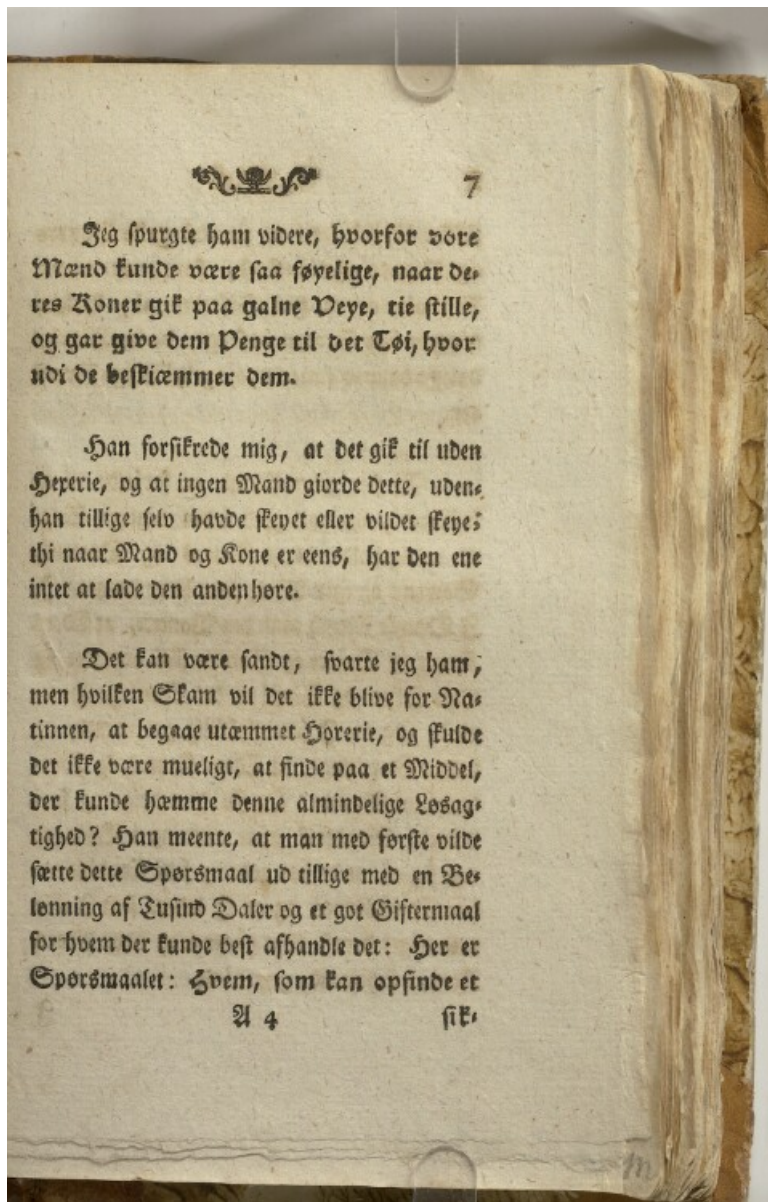
Jeg nægter ikke, at der var ingen beqvemmere Tid, hvor vore Mand kunde vise sig Socrater, endnu, da vore Koner har faaet

en besynderlig Drift og Lyst til at prøve, hvordan det smager, at bære Superno, men vil det ikke engang kræves af vore Mænd, hvorfor de har viist sig ligegyldige i den allervigtigste Handling, nemlig Mandens og Konens Ere? Dette Sporsmaal giver jeg enhver at besvare, som han lystier; men til Sagen.

Jeg indfinder mig ofte ved de offentlige Læiligheder, for at observere. Jeg spurgte forleden Dag en af vore beste og dydigste Mand, hvordan det kunde vare, at Stælkhed i blant Rønnen tog saa meget Overhaand? han holdte for, at de mange slette Anledninger, der gives, synes at tage Fruentimmerne med Bøld, og de af en besynderlig dansk Artighed ikke vil bære Tittel af Grumme, naar vore Mandfolk vil siase med dem.

Jeg

Jeg spurgte ham videre, hvorfor vore
Mænd kunde være saa søyelige, naar de-
res Koner gik paa galne Døye, tie stille,
og gar give dem Penge til det Tsi, hvor
udi de besticammer dem.

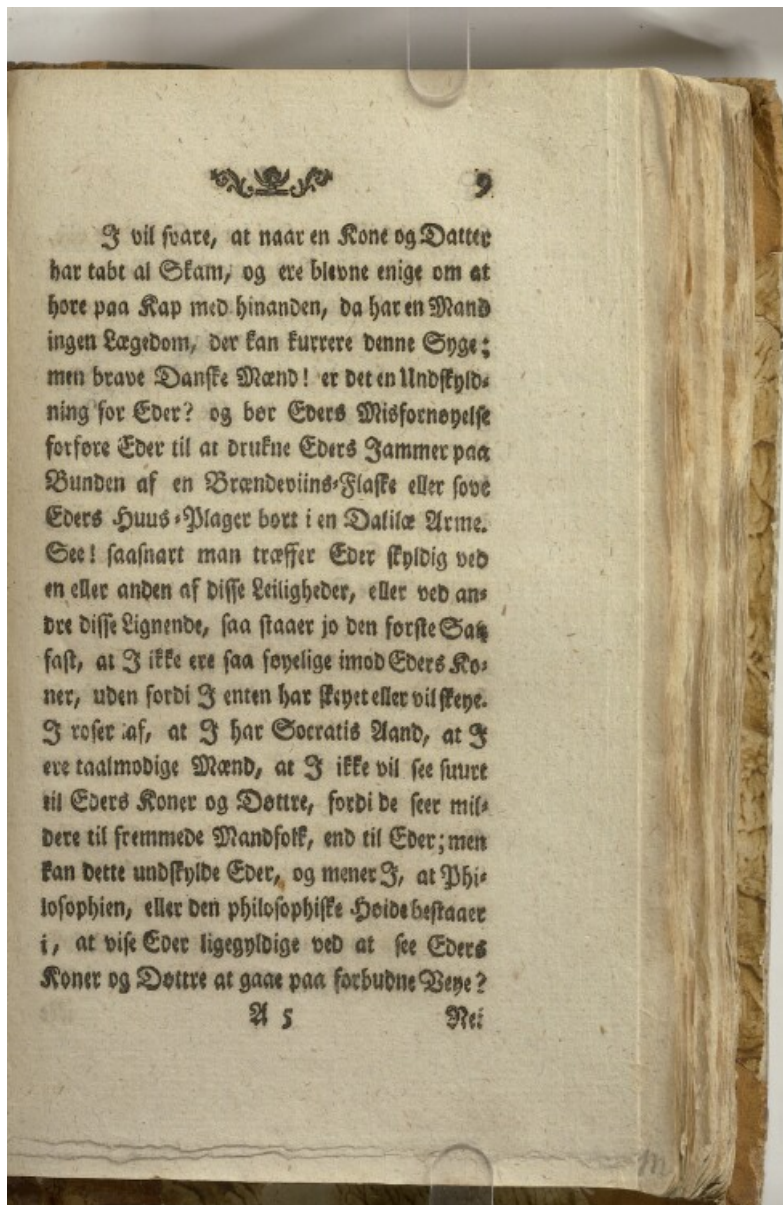
Han forsikrede mig, at det gik til uden
Hæderie, og at ingen Mand gjorde dette, uden
han tillige selv havde skevet eller vildet skeve;
thi naar Mand og Kone er eens, har den ene
intet at lade den anden høre.

Det kan være sandt, svarte jeg ham,
men hvilken Skam vil det ikke blive for Na-
tinnen, at begaae utæmmet Hæderie, og skulde
det ikke være mueligt, at finde paa et Middel,
der kunde hæmme denne almindelige Løsag-
tighed? Han meente, at man med forste vilde
sætte dette Sporsmaal ud tillige med en Bes-
tonning af Tusind Daler og et got Giftermaal
for hvem der kunde best affhandle det: Her er
Sporsmaalet: Hvem, som kan opfinde et

flker Middel til at standse gulle Koners
og Pigers Gore-Lyst, fortjener 1000
Rixdaler og et got Giseermaal; Belsøn-
ningen bør Staten besørge, da det Almin-
delige derved faaer nye, og lykkelige Kræf-
ter.

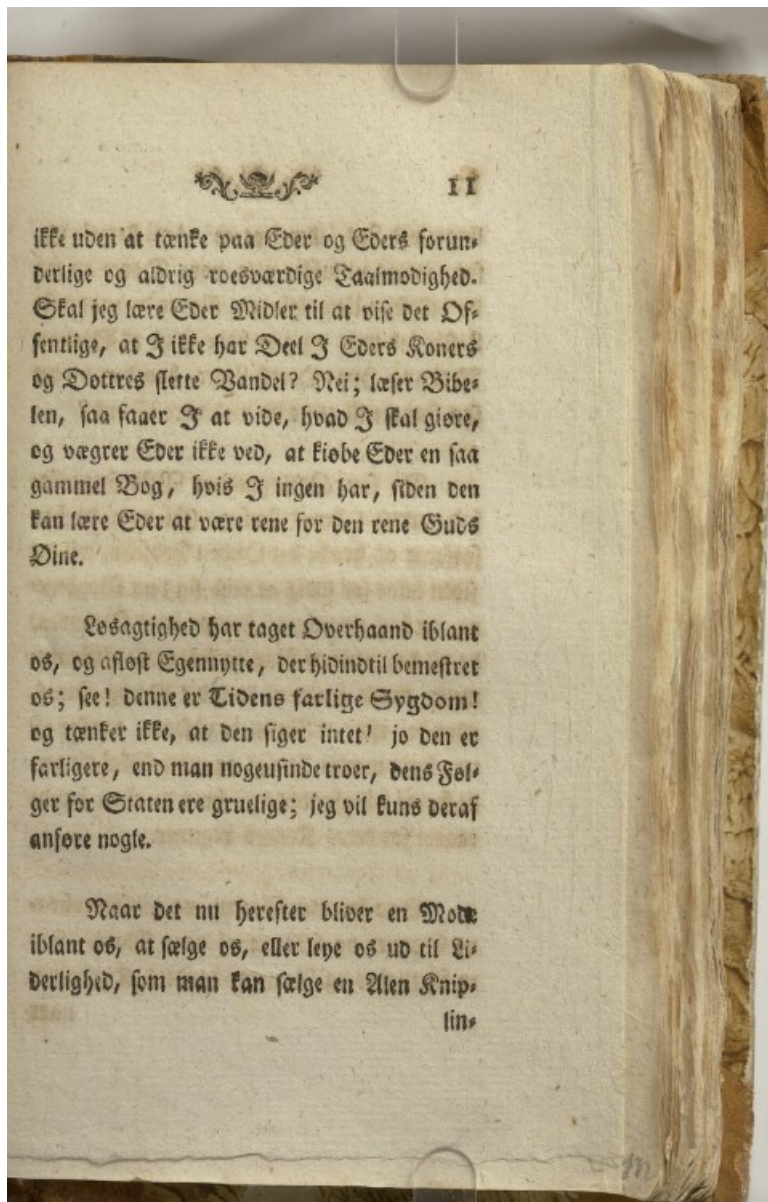
Vi seer vore Mand at forfalde til en
lastværdig Ligegyldighed i den vigtige Sag,
at vedligeholde deres Koners og Dottres,
Sønners og egen Ere; men hvor længe vil I,
I Danske Mand taale den Vanære, at Eders
Koner og Døtre og Sønner skal overgive sig
uden Skam og Blufel til det skændige Hores-
rie? Og ere I saa uhykkelig godtroende, at
betroe Eder længer til Eders Koners og Dø-
tres Læpe-Svende? Og skal de nedrige og for-
dervede Mandfolk gaae omkring i Byen at
rose sig af, at de har gode og fede Conditioner
hos Eders Koner, og at I lader, som I ikke
vied noget deraf, eller gaar ud, naar Eders
Koners Læpesvende gaar ind.

Nei aldeles ikke. Hvi tover I med at vise, at I er Mænd? Lader mandige Gjerninger vise andre Nationer, hvem I ere, saa at de skielve ved, at være lastværdige. Staaer op til Hævn, forend baade Eders Siæle og Egermer ere besængte, og der ikke er nogen Lægedom mere, og anvender alle Kræfter paa at blive uskyldige, forend den guddommelige Vrede bryder ind og iter ned over Eders Huse og gjør vore Stæder til Fordærvelsens Stæder og skrækkende Steen-Hobe.

Skal jeg rose en Fader, fordi han med koldt Blod og uden at blive rørt, kan see sit Barn midt i Uolkken? Dommer Eder selv! Kan jeg da rose Eder? Hvorfra skal jeg faae Aarsagen til slikt, da I selv nægter mig den? Gudsfrygtige, uskyldige og dydige Mennesker læser allerede en modbydelig nye Frækhed i vore Kongers og Drottens Ansigter, siden de har givet sig en nye og uindskrænket Frihed til Ukysshed. De sukker, men tros mig! de sukker ikke

ikke uden at tænke paa Eder og Eders forund-
derlige og aldrig roesværdige Saalmodighed.
Skal jeg lære Eder Midler til at vise det Of-
sentlige, at I ikke har Deel I Eders Koners
og Dottres flette Bandel? Nei; læser Bibe-
len, saa faaer I at vide, hvad I skal giøre,
og vægrer Eder ikke ved, at kiøbe Eder en saa
gammel Bog, hvis I ingen har, siden den
kan lære Eder at være rene for den rene Guds
Dine.

Resagtighed har taget Overhaand iblant
os, og afløst Egennytte, der hidindtil bemestret
os; see! Denne er Tidens farlige Sygdom!
og tænker ikke, at den siger intet! jo den er
farligere, end man nogensinde troer, dens Føl-
ger for Staten ere gruelige; jeg vil kunns deraf
ansføre nogle.

Naar det nu herefter bliver en Modt
iblant os, at sælge os, eller leje os ud til Vi-
derlighed, som man kan sælge en Allen Knip-
lin

tinger ved Lys, eller seye en Anti-Pamela ud, saa, imens vi sukker vidt vore Dørre op for de veltviste Uretligheder, slipper de taadneste Laster ind med, og gjør vore Huse til Slanges Neder og Hug: Deres Leyer, hvordan vil det saa komme til at see ud med vore Mænd?

De seer Odeløggens Bedestygghed overalt i deres Huse; (thi naar de har forsomt at dræbe det Onde i Gudslen, vil det siden blive for sildig at reise sig paa Bagbenene, og heel unyttig at stampe imod Braaden) de vil da, ædte af Nag og fortærede af Grammeise, tumle fra et til et andet lidetlig Huus, naar de, efter at Rusen er udsovet, tænker efter, hvor mange dydige og ædle Skabninger, de kunde have frembragt, hvis de alene havde raadet for deres Koners Legemer.

Saa kommer Staten, og vil fordrebrave Sønner og Døttre af vore Mænd, samt en Rettighed og Rente af Landets Kierlighed,
naar

naar Fienden er for Byen, men da er og forbliver der ingen Skabninger, som kan forsvare Landet; og findes der af en Hændelse en eller anden lidelig og forboven Jugl, kan han ingen Nytte være til, da han i sine første Aar folgte sin Manddoms Styrke til de uæderlige Ægte-Koner og til Skioen.

Den, som bilder sig ind, at Staten formeres med Folk, naar man har fri Adgang til baade gifte Koner og Piger og Skisger, tager mærkelig Feil. Naar saae man deilige og yndige Blomster at groe paa en Steen, der maae tage imod et idelig Dag-Dryp? Naar saae man en Blanding af Metaller at udgiøre et reent Stykke Guld? Mon det er Deglens Skyld, eller dens, som kommer Tingene i Deglen?

Naar saae man en Urte-Potte, tilpropet med mangfoldige Slags Frøe at frembringe en ordentlig Væxt. Ser er en Recept, som

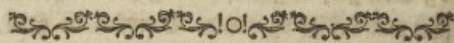
la

lærer at en Kone alene skal elske sin Mand,
og ingen anden.

Tag M. d. L. d. P. f. og p. l.

Vil vore Mænd nu i Fremtiden sige, at
de har Socratis Aand, da kan jeg ikke sige
andet til deres Berømmelse, end at de har ikke
andet at prale med, end en hedenst Aand, men
gid alle vore Mænd havde og maatte fremde-
les have en christelig Aand.

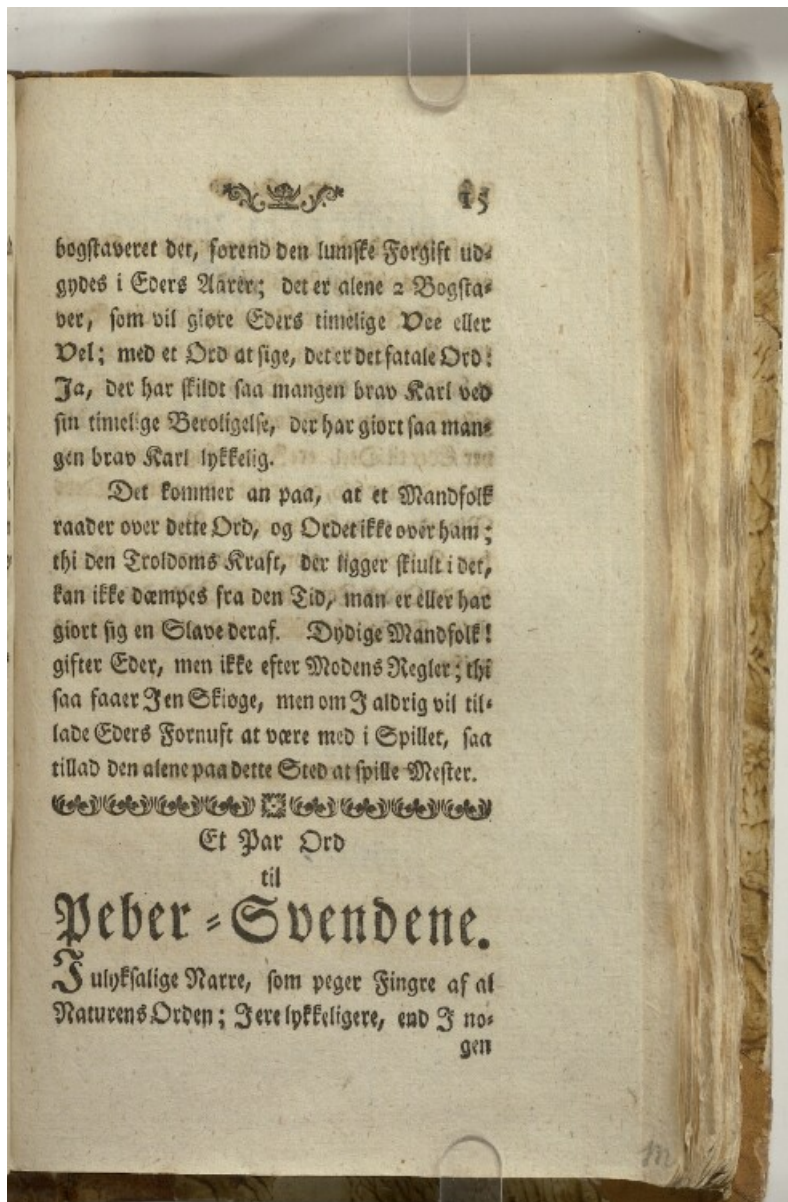

Et Par Ord

til

Ung-Karlene.

Der er et Ord, som sammenvæver Tusinde
Ulykker for Eder; det visler omkring Eders
lettroende Hierte, som en Slange omkring
sin forgiftige Hule; neppe har Eders Hierte
bogs

43
bogstaveret det, forend den lumste Forgift uds
gydes i Eders Næreb; det er alene 2 Bogsta
ver, som vil gjøre Eders timelige Døe eller
Døel; med et Død at sige, det er det fatale Død!
Ja, der har stude saa mangen brav Karl ved
sin timelige Berøttigelse, der har gjort saa mang
gen brav Karl lykkelig.

Det kommer an paa, at et Mandfolk
raader over dette Død, og Ordet ikke over ham;
thi den Troldoms Kraft, der ligger stult i det,
kan ikke dæmpes fra den Tid, man er eller har
gjort sig en Slave deraf. Dydige Mandfolk!
gifter Eder, men ikke efter Modens Regler; thi
saa faaer Jen Skioge, men om I aldrig vil til
lade Eders Fornuft at være med i Spillet, saa
tillad den alene paa dette Sted at spille Mester.

~~~~~

Et Par Ord

til

Peber = Svendene.

Ulykkelige Narre, som peger Singre af at
Naturens Orden; Jere lykkeligere, end I no
gen

